

TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDA AKT VOSITALARIDAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI

Tojiyeva Dinora Muzaffarovna

Xatirchi tumanidagi 9 -sonli maktab biologiya o'qituvchisi.

Tojiyev Sirojiddin Rustamovich

Xatirchi tumanidagi 46-umumiy o'rta ta'lim maktabi
texnologiya fani o'qituvchisi.

Annotatsiya: Ushbu maqolada ta'lim jarayonini samarali tashkil etish uchun AKT vositalaridan foydalanish va turli fanlardagi yutuqli omillari keltirilgan. Darslarda o'quvchilarning diqqatini boshqarish va faolligini oshirishda AKT ning o'rni haqida ma'lumot berilgan.

Kalit so'zlar: axborot texnologiyalari, texnik afzalliklar, interfaol dars, multimedia, taqdimot.

Ta'lim tizimini modernizatsiya qilish bugungi kunda jamiyatni innovatsion rivojlanish salohiyati sifatida qaraladi va ta'limni rivojlantirishning yangi kontseptual yondashuvlarini amalga oshirishga asoslangan. Ta'lim sifatining yuqori darajasini ta'minlash asosiy muammo bo'lib qolmoqda. Yangi federal davlat ta'lim standartlari talabalarning asosiy kompetentsiyalarini rivojlantirishga qaratilgan universal pedagogik texnologiyalardan foydalangan holda o'quvchilarni o'qitishning tizimli faolligini joriy qilishni nazarda tutadi.

AKT texnologiyalarini maktab amaliyotiga joriy etish modernizatsiya qilishning ustuvor yo'nalishlaridan biri bo'lib, u nafaqat ta'lim sifatini oshirishga, balki o'quvchi shaxsining intellektual va ijodiy salohiyatini ochib berishga, axborot salohiyatini rivojlantirishga yordam beradi.

Hozirgi vaqtda o'quvchilarni dars davomida diqqatini bir joyga qaratish va samarali ta'lim berish texnologiyalari muhim amaliy masalalardan biridir. Biz bu

jarayonni o‘rganish davomida quyidagilarga ega bo‘lishimiz mumkin. Axborot texnologiya sohasi orqali ularni darsga jalb qilish va yangi metodik jarayonlarni tashkillash orqali erishishimiz mumkin.

Axborot texnologiyalari yordamida qo‘yilgan maqsadlar:

- Axborot madaniyatini oshirish va axborot texnologiyalaridan faol foydalanish orqali ta’lim sifatini oshirish;
- Zamonaviy axborot jamiyatida raqobatbardosh shaxsni tayyorlash;
- Har bir bolaning sifatli ta’lim olishi va har tomonlama rivojlanishi uchun teng sharoit yaratish.

Amaliyotda AKTdan foydalanishning afzalliklarini ikki guruhga: texnik va didaktik guruhga ajratish mumkin. Texnik afzalliklarga tezlik, samaradorlik, fragmentlarni ko‘rish, tinglash qobiliyati va boshqa multimedia funksiyalari kiradi. Interfaol darslarning didaktik afzalliklari - mavjudlik effektini yaratishdir. O‘quvchilarda haqiqiylik hissi, voqealar haqiqati, qiziqish, o‘rganish va ko‘proq ko‘rish istagi paydo bo‘ladi.

AKT bilan quyidagi sohalarda ishlash mumkin:

- Darslar uchun taqdimotlar yaratish.
- Internet resurslari bilan ishlash.
- Tayyor oquv dasturlaridan foydalanish.
- O‘z mualliflik dasturlarini ishlab chiqish va ulardan foydalanish.

Darsning istalgan bosqichida AKT texnologiyalaridan foydalanish mumkin.

1. Dars mavzusini korsatish.
2. Dars boshida organilayotgan mavzu boyicha savollar yordamida muammoli vaziyat yaratish.
3. Oqituvchining tushuntirishiga qoshimcha sifatida (taqdimotlar, formulalar, sxemalar, chizmalar, videoroliklar va boshqalar).
4. o‘quvchilarni nazorat qilish.

Bunday darslarni tayyorlash odatdagi rejimga qaraganda ancha puxta tayyorgarlikni talab qiladi. AKTdan foydalangan holda darsni tuzishda men

texnologik operatsiyalar ketma-ketligi, ma'lumotlarni katta ekranda taqdim etish shakllari va usullari haqida o'ylayman. Dars uchun multimediani qo'llab-quvvatlash darajasi va vaqti har xil bo'lishi mumkin: bir necha daqiqadan to'liq siklgacha.

Matematika darslarida kompyuter yordamida mobil ko'rinishning yetishmasligi muammosi hal qilinadi, bunda bolalar mening rahbarligim ostida monitor ekranidagi geometrik shakllarni bir-biriga qo'shib solishtiradilar, ko'paytirish jadvalini takrorlaydilar va harakatga oid masalalarni hal qiladilar.

Rus tili darslariga qiziqishni rivojlantirish uchun men o'quvchilarga ifodalanishi mumkin bo'lgan ijodiy vazifalarni taklif qilaman: krossvordni, mavzu bo'yicha rebusni yechishda. Lekin birinchi navbatda, bolalar uchun muammoli vaziyat yaratiladi.

Taqdimotlardan foydalanish lug'at ishlarining turlarini diversifikatsiya qilish, turli mezonlar bo'yicha so'z guruhlariga bo'linishni aniq ko'rsatish imkonini beradi.

Men adabiy o'qish darslari mazmuniga kichik adabiy asarlarni namunali o'qish yozuvlarini taklif qiladigan audio vositalarni kiritaman. Bu ifodali o'qish, kayfiyatni his qilish, qahramonlarning xarakterini aniqlash qobiliyatini o'rgatadi.

To'g'ri tanlangan fonogrammada she'r o'qish yosh tinglovchilarning qalbida hissiyotlar bo'ronini, boshqalarda ham xuddi shunday his-tuyg'ularni uyg'otishga intilishni keltirib chiqaradi. Ular talabalarning ijodiy va intellektual salohiyatini oshiradi, olingan bilimlarni kengaytiradi va mustahkamlaydi - darslar - ertaklar bo'yicha viktorinalar,

Axborot texnologiyalari nuqtai nazaridan atrof-muhit, tasviriy san'at saboqlari ayniqsa yorqin va samaralidir. Darsning asosini chizmalar, oddiy va animatsion diagrammalar, animatsion va video filmlar bilan tasvirlangan yangi material taqdimoti tashkil etadi.

Texnologiya darslarida AKTdan foydalanish o'qitishni soddalashtiradi, ish tartibini ko'rsatish mumkin bo'ladi, soyalar, o'qlar yordamida kerakli chiziqlarni ko'rsatishingiz va keyin tayyor natijani ko'rsatishingiz mumkin. Bundan tashqari, AKT takrorlashlar yordamida ishning murakkab bosqichlarini ishlab chiqishga imkon beradi.

Xulosa qilib aytganda , sinflarda pedagogik texnologiyalarni,AKT vositalarini qo‘llash o‘quvchilarning bilim faolligini, ijodkorligini, axborot bilan ishlash ko‘nikmasini, o‘z-o‘zini hurmatini oshirishga yordam beradi, eng muhimi, ta‘lim sifati dinamikasi oshadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. 1. Komilova, N. (2022). GENDERED LEXICON OF ENGLISH LANGUAGE. *Science and innovation*, 1(B4), 192-194.
2. Do‘smatov, D. qizi Shodiyeva, GN (2022, May). *O ‘ZBEK TILSHUNOSLIGIDA SO ‘ZLARNI TURKUMLARGA AJRATISH.*
3. Satvoldiyevna, U. D. (2022). Political Euphemisms in English and Uzbek Languages (A Comparative Analysis). *Eurasian Journal of Learning and Academic Teaching*, 9, 92-96.
4. Satvoldiyevna, U. D. (2021). Axiological Characteristics Of English, Uzbek And Russian Phraseological Units. *The American Journal of Social Science and Education Innovations*, 3(06), 40-45.
5. Satvoldiyevna, U. D. (2021). Axiological Characteristics Of English, Uzbek And Russian Phraseological Units. *The American Journal of Social Science and Education Innovations*, 3(06), 40-45.
6. qizi Shodiyeva, G. N., & Dusmatov, H. H. (2022, July). RINCPLES OF DIVISION OF WORD CATAGORIES IN UZBEK LANGUAGE. In *INTERNATIONAL CONFERENCES ON LEARNING AND TEACHING* (Vol. 1, No. 11, pp. 38-43).
7. Shodiyeva, G. N. K., & Dustmatov, H. (2022). CLASSIFICATION OF WORDS IN UZBEK AND ENGLISH: IN THE EXAMPLE OF VERBS. *Central Asian Academic Journal of Scientific Research*, 2(4), 234-237.
8. Abdilkadimovna, K. N. (2022). THEORETICAL ANALYSIS OF GENDER RELATED WORDS IN ENGLISH LANGUAGE. YOUTH, SCIENCE, EDUCATION: TOPICAL ISSUES, ACHIEVEMENTS AND INNOVATIONS, 1(2), 179-182.

9. Tukhtaeva, K., & Razzakova, N. (2021). The role of cognitive linguistic approach in implementing idioms into english language teaching process. *SOUTH ASIAN JOURNAL OF MARKETING & MANAGEMENT RESEARCH*, 11(6), 10-17.
10. Tukhtaeva, K., & Khasanova, G. (2021). Teaching idioms with a color component reflecting a person's internal world. *ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal*, 11(6), 162-169.

